משניות מבוארות

מסכת כתובות פרק י

1) וּמִפְּנֵי הַתִּנָּא בְּאִיתָא אֵפוֹ פְּטוּרָה מִן הַשְּׁבוּעָה, **הֶלְכָּה** הָאִישָׁה **מִקַּבֵּר לְבֵית אָבִיהָ** שֶׁלֹּא נִתְעַסְּקָה בְּנִכְסֵיהָ מֵאֵרֹשׂ בַּעְלָהּ, אוֹ אֲפִלּוּ **שֶׁחִזְּרָה לְבֵית חֲמִיהָ** רַק **וְלֹא נַעֲשׂוּת אַפּוֹטְרוֹפּוֹס**, אֵין הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: דָּעֵל מִן שֶׁעָסְקָה בְּחֵיֵּי בַּעְלָהּ בְּמִסְקָנַת אַחֵר מִיתַת בַּעְלָהּ, הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין **אוֹתָהּ עַל הַנְּעוּת לְבוֹא** מִשָּׁעָה שֶׁמֵּת בַּעְלָהּ, דָּעֵל זֶה לֹא מֵהֲנֵי תּוֹעֶבֶת בַּעְלָהּ. דָּעֲתָה נְכָסִים הַן שֶׁל יְתוֹמִים, וְאֵין מִשְׁבִּיעִין **אוֹתָהּ עַל מַה שֶׁעָבַר**, מַה שֶׁעָסְקָה בְּחֵיֵּי בַּעְלָהּ. וְאֲפִלּוּ בְּגִלּוּלֵי אֵין מַחֲיִבִין אוֹתָהּ לְשַׁבֵּעַ, כֵּיוָן שֶׁבַּעְלָהּ כָּתַב לָהּ. כָּאן מִפְּרֹשׁ הַתִּנָּא אֵלּוּ שֶׁצְּרִיכִין שְׁבוּעָה. **ז)** הַמּוּפְנֶמֶת בְּכְתֻבָּה מִדְּמִפְרֹשׁ בְּמִשְׁנָה ח', לֹא **תִּפְרַע** הַשְּׁאָר אֶלָּא **שְׁבוּעָה**, אֲפִלּוּ אִם הַבַּעַל אֵינוֹ תּוֹבֵעַ מִדְּרָבָנָן. דְּהָלָא מִן הַתּוֹרָה נִשְׁבָּעִין וְנִפְטָרִין מִלְּשַׁלֵּם, וְגַם הָלָא מִן הַתּוֹרָה אֵין נִשְׁבָּעִין עַל שְׁעִבּוּד קַרְקָעוֹת. וְכָן אִשָּׁה שֶׁבָּאָה לְפָרֵעַ מִנְּכְסֵי יְתוֹמִים, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה, **וּמִנְּכָסִים מִשְׁעֻבָּדִים** שֶׁמְּכָרָן הַבַּעַל לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה, **וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה**. כֵּיוָן שֶׁבְּיַת דִּין בְּמִקּוֹם הַבַּעַל טָעֲנִינָן לָהּ, שֶׁאֵלּוּ הָיָה הַבַּעַל נִתְבַּע הָיָה דּוֹרֵשׁ שֶׁתְּשַׁבְּעֵנָּה, דְּמִצְוָה לְפִדְיוֹן פֹּה לָאֵלֶם, וְכָל אֵלּוּ הַשְּׁבוּעוֹת לֹבַד מִנְּכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים. פְּטוּרָה, אִם בַּעְלָהּ כָּתַב לָהּ נְדָר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי עָלֶיךָ (רא"ש). וּמִפְּרֹשׁ הַתִּנָּא כָּל הַשְּׁטָרוֹת בְּמִשְׁנָה הַסּוֹדֶרֶת **ח)** הַמּוּפְנֶמֶת בְּכְתֻבָּה: **כֵּיצַד, אִם הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי כָּל כְּתֻבָּתִךְ, וְהִיא אוֹמֶרֶת לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי אֶלָּא מֶנֶה, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עַד אֶחָד מֵעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה, כֵּיצַד, הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי כְּתֻבָּתִךְ, וְעֵד אֶחָד מֵעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנָכְסִים מְשֻׁעְבָּדִים כֵּיצַד, מֵת וְהִנִּיחַ נְכָסִין לְיָתוֹמִים, וְהִיא שֶׁבְּעָרָעָה מִנְּכָסִי יְתוֹמִים, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי כֵּיצַד, הָלַךְ לוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וְהִיא שֶׁבְּעָרָעָה שֶׁלֹּא בְּפָנֵי, אֵינָהּ שֶׁבְּעָרָעָה אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, כָּל זְמַן שֶׁהִיא תּוֹבַעַת מִנְּכָסִים הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם אֵינָהּ תּוֹבַעַת בְּכְתֻבָּתָהּ, אֵין הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: **ט** הוֹצִיאָה גֹּז וְאֵין עִמּוֹ גּוּבָה, גּוּבָה וְאֵין בְּכְתֻבָּתָהּ. כְּתֻבָּה וְאֵין עִמָּהּ גּוּבָה, הִיא אוֹמֶרֶת אָבַד גִּטֵּי וְהוּא אוֹמֵר אָבַד שְׁטָרֵי, וְכֵן בַּעַל חוֹב שֶׁהוֹצִיא שְׁטָרוֹ וְאֵין עִמּוֹ גּוּבָה אֶלָּא שֶׁלֹּא כְּפָרוּעַ. רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, מִן הַסַּכָּנָה וְאֵילָךְ, אִשָּׁה גּוֹבָה בְּכְתֻבָּתָהּ שֶׁלֹּא בְּגֵט, וּבַעַל חוֹב גּוֹבֶה שֶׁלֹּא בְּפִרְוּבּוּל. שְׁנֵי גִּטִּין וּשְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת, גּוֹבָה שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת. שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת וְגֵט אֶחָד, אוֹ כְּתֻבָּה וּשְׁנֵי גִּטִּין אוֹ כְּתֻבָּה וְגֵט וּמִיתָה, אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא כְּתֻבָּה אַחַת, שֶׁהַמְּרֻגֶּשֶׁת אֶת אִשְׁתּוֹ וְהַחֲזִירָהּ, עַל מְנָת שֶׁכְּתֻבָּה הָרִאשׁוֹנָה מֻחֲזֶרֶת. קָטָן שֶׁהִשִּׂיאוּ אָבִיו וְהִגְדִּיל **כְּתֻבָּתָהּ** שֶׁכְּתַב לָהּ אָבִיו כְּשֶׁהוּא קָטָן **קַיֶּמֶת, שֶׁעַל מְנָת כֵּן קַיֶּמֶת**. וְגַם **מִנַּת כֵּן קַיֶּמֶת** וְגַם **מִנַּת שֶׁלֹּא כֵּן קַיֶּמֶת**. שֶׁהִנֵּה כְּתֻבָּה שֶׁכְּתַב אָבִיו קַיֶּמֶת. וְכָן **גַּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר וְאִשְׁתּוֹ עִמּוֹ**, וְיֵשׁ לָהֶם כְּתֻבָּה שֶׁכְּתַבָה לָהּ בְּעוֹדוֹ עַכּוּ"ם, **כְּתֻבָּתָהּ קַיֶּמֶת, שֶׁעַל מְנָת כֵּן קַיֶּמֶת**. וְאִינָהּ גּוֹבָה מִן הַלְּקוֹחוֹת רַק מֵה שֶׁמֵּכֵר לְאַחַר שֶׁנִּתְגַּיֵּר הַגֵּר, דְּאִז נִתְחַיְּבוּ (וּבְעִנְיָן תּוֹסְפוֹת כְּתֻבָה. עֵין בְּחוּי"ם).

פְּרַק יא **א)** מִי שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת, הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לַשֵּׁנִיָּה, לִגְבּוֹת כְּתֻבָּתָהּ, וְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה אֵם מִתָּה אַחַר שֶׁמֵּת בַּעְלָהּ, וְלֹא הַסְפִּיקָה לִגְבּוֹת כְּתֻבָּתָהּ, יוֹרְשֵׁיהָ **קוֹדְמִין לְיוֹרְשֵׁי שְׁנִיָּה**, וְדַוְקָא מֵנָה וּמֵאתַיִם וּגוֹבֶה, אֲבָל לְמַטָּה מִנָּה וּמֵאתַיִם אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא לְפִי עֵדוּת מִתִּיבָתָהּ שֶׁלֹּא קִבְּלָה כְּתֻבָּתָהּ. **נָשָׁא אֶת הָרִאשׁוֹנָה וּמֵתָה, וְאַחַר כָּךְ נָשָׁא שְׁנִיָּה וּמֵת הוּא, שְׁנִיָּה וּיוֹרְשֵׁיהָ** שֶׁבָּאִים מִטְּעַם כְּתֻבָּתָהּ כְּשֶׁנִּשְׁבְּעָה גַּם לְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבָּאִים מִטְּעַם כְּתֻבָּת בְּנֵין דִּכְרִין יְרֵשָׁה, וּכְתֻבָּתָהּ הָוָה כְּמוֹ בַּעַל חוֹב, שֶׁהוּא קוֹדֵם לַיּוֹרְשִׁין. **ב)** מִי שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וּכְתֻבָּת אַחַת עֲלֵיהֶן, הֵלְכָּן תִּשְׁבַּע לַה' אֱלֹהֶיךָ, **וּיתוּמִים** שֶׁל כְּתֻבָּה הַגְּדוֹלָה **מִבַּקְּשִׁים כְּתֻבַּת אִמָּן** כְּדִין בְּנֵין דִּכְרִין, **וְאֵין שָׁם אֶלָּא כְּתֻבּוֹת, חוֹלְקִין בְּשָׁוֶה**. הָיָה שָׁם מוֹתַר דָּיְנֵר, אֶלָּא נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן וְכוֹתְבִין עַל הַגֵּט הַקְּרוּעַ הַאי גִּטָּא דְּקָרְעִינְהוּ לְאוֹ מִשּׁוּם דְּגִטָּא פְּסוּלָא הוּא, אֶלָּא דְּלֵא הֲוָהֲדַר וּתְבָבָה בֵּיהּ. וְדַוְקָא מֵנָה וּמֵאתַיִם וּגוֹבֶה, אֲבָל לְמַטָּה מִנָּה וּמֵאתַיִם אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא לְפִי עֵדוּת שְׁטָרוֹת שֶׁהוֹצִיא אִמָּן. **הוֹצִיאָה שְׁטָר כְּתֻבָּה. הוֹצִיאָה אֶבְדָּה בְּכְתֻבָּתִי, וְגִבְּוּ בֵּית דִּין בְּכְתֻבָּה אוֹמֵר אָבַד שׁוֹבְרִי**, שֶׁבָּאת לְבֵית דִּין וְאָמְרָה אֶבְדָה בְּכְתֻבָּתִי, וְגִבְּוּ בֵּית דִּין בְּכְתֻבָּתָהּ שֶׁל פִּי הַגֵּט, וְקָרְעוּ בֵּית דִּין בְּכְתֻבָּתָהּ שֶׁל פִּי הַגֵּט, וְנִתְּנוּ לָהּ אֶת הַגֵּט, **וְכֵן בַּעַל חוֹב שֶׁהוֹצִיא שְׁטָר חוֹב וּנְתָנוּהוּ לְבֵית דִּין**, שֶׁטָּר שֶׁמּוֹסֵר חוֹבוֹתָיו לְבֵית דִּין, וְעָבְרָה שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית שֶׁמְּשַׁמֶּטֶת כָּל הַחוֹבוֹת, וְהַלָּזֶה אוֹמֵר עָבְרָה שְׁבִיעִית וְאֵינִי צָרִיךְ לְשַׁלֵּם, וְהַמְּלֻוֶּה אוֹמֵר פְּרִוּבּוּל הָיָה לִי וְנִקְבַּצְתִּי, **הַרֵי אֵלּוּ** לְבֵית דִּין לְבַדָּם, אוֹ כֹּבֶד גְּבָרָה כְּתֻבָּתָהּ עַל יְדֵי הַגֵּט, אוֹ שֶׁמָּא לֹא כָּתַב פְּרִוּבּוּל. **רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, מִן הַסַּכָּנָה וְאֵילָךְ שֶׁנִּזְרוּ עָנִיּוּת עַל הַמְצוּאוֹת, אִשָּׁה גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלֹּא בְּגֵט, וּבַעַל חוֹב הַגֵּט שֶׁלֹּא בְּפִרְוּבּוּל.** שֶׁיֵּרְאוּ לְשַׁמֵּר הַגֵּט וְהַפִּרְוּבּוּל, וְכִשֶׁנִּקְבְּלוּ אוֹתָן הֵן שׁוֹרְפִין אוֹתָן. אִשָּׁה שֶׁהוֹצִיאָה **שְׁנֵי גִּטִּין** שֶׁנִּרְשְׁתָּה וְהֶחֱזִירָהּ וְנִרְשְׁתָה, **וּשְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת** אַחַת זְמַן כְּתֻבָּה לְפָנֵי הַגֵּט, **וְאַחַת** לְאַחַר הַגֵּט, **גּוֹבָה שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת**. כֵּיוָן שֶׁכָּתַב לָהּ כְּתֻבָּה שְׁנִיָּה, אֵין לוֹמַר עַל דַּעַת כְּתֻבָּה הָרִאשׁוֹנָה נִשְׂאָהּ. **וְאִם הוֹצִיאָה שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת וְגֵט אֶחָד שֶׁתִּחְיֶה לָגֵט, וְכָתַב הַשְּׁנִיָּה לְהוֹסִיף בָּהּ,** וּבַטֵּל הָרִאשׁוֹנָה, **אוֹ כְּתֻבָּה וּשְׁנֵי גִּטִּין, אוֹ כְּתֻבָּה וְגֵט וּמִיתָה,** הָיוּ עֲדָיִים שָׁוִים הַבַּעַל, דְּמִיכְּתָב דְּבַשּׁוּאוֹתָן שָׁנִים לֹא כָּתַב לָהּ כְּתֻבָּה, אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא **כְּתֻבָּה אַחַת, שֶׁהַמְּגֻרֶשֶׁת אֶת אִשְׁתּוֹ וּמַחֲזִירָהּ: קָטָן מִנַּת כְּתֻבָּה הָרִאשׁוֹנָה מֻחֲזֶרֶת. קָטָן שֶׁהִשִּׂיאוּ אָבִיו וְהִגְדִּיל כְּתֻבָּתָהּ** שֶׁכְּתַב לָהּ אָבִיו כְּשֶׁהוּא קָטָן **קַיֶּמֶת. שֶׁעַל מִנַּת כֵּן קַיֶּמֶת** וְגַם **מִנַּת שֶׁלֹּא כֵּן קַיֶּמֶת**. וְאֵינָהּ גּוֹבָה מִן הַלְּקוֹחוֹת רַק מֵה שֶׁמֵּכֵר לְאַחַר שֶׁנִּתְגַּיֵּר הַגֵּר, דְּאִז נִתְחַיְּבוּ (וּבְעִנְיָן תּוֹסְפוֹת כְּתֻבָה. עֵין בְּחוּי"ם).

פְּרַק יא **א)** מִי שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת, הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לַשֵּׁנִיָּה, וְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה וָמֵתָה, נָשָׂא אֶת הָרִאשׁוֹנָה וָמֵתָה, נָשָׂא שְׁנִיָּה וָמֵת הוּא, שְׁנִיָּה וְיוֹרְשֵׁיהָ קוֹדְמִים לְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה: **ב)** מִי שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת הוּא וְיוֹתוֹמִים מְבַקְּשִׁים כְּתֻבַּת אִמָּן וְאֵין שָׁם אֶלָּא שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת, חוֹלְקִין בְּשָׁוֶה. הָיָה שָׁם מוֹתַר דָּיְנֵר, אֶלָּא נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן וְאֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן

מסכת כתובות פרק יא

1) וּמִפְּנֵי הַתִּנָּא בְּאִיתָא אֵפוֹ פְּטוּרָה מִן הַשְּׁבוּעָה, **הֶלְכָּה** הָאִישָׁה **מִקַּבֵּר לְבֵית אָבִיהָ** שֶׁלֹּא נִתְעַסְּקָה בְּנִכְסֵיהָ מֵאֵרֹשׂ בַּעְלָהּ, אוֹ אֲפִלּוּ **שֶׁחִזְּרָה לְבֵית חֲמִיהָ** רַק **וְלֹא נַעֲשׂוּת אַפּוֹטְרוֹפּוֹס**, אֵין הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: דָּעֵל מִן שֶׁעָסְקָה בְּחֵיֵּי בַּעְלָהּ בְּמִסְקָנַת אַחֵר מִיתַת בַּעְלָהּ, הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין **אוֹתָהּ עַל הַנְּעוּת לְבוֹא** מִשָּׁעָה שֶׁמֵּת בַּעְלָהּ, דָּעֵל זֶה לֹא מֵהֲנֵי תּוֹעֶבֶת בַּעְלָהּ. דָּעֲתָה נְכָסִים הַן שֶׁל יְתוֹמִים, וְאֵין מִשְׁבִּיעִין **אוֹתָהּ עַל מַה שֶׁעָבַר**, מַה שֶׁעָסְקָה בְּחֵיֵּי בַּעְלָהּ. וְאֲפִלּוּ בְּגִלּוּלֵי אֵין מַחֲיִבִין אוֹתָהּ לְשַׁבֵּעַ, כֵּיוָן שֶׁבַּעְלָהּ כָּתַב לָהּ. כָּאן מִפְּרֹשׁ הַתִּנָּא אֵלּוּ שֶׁצְּרִיכִין שְׁבוּעָה. **ז)** הַמּוּפְנֶמֶת בְּכְתֻבָּה: מִדְּמִפְרֹשׁ בְּמִשְׁנָה ח', לֹא **תִּפְרַע** הַשְּׁאָר אֶלָּא **שְׁבוּעָה**, אֲפִלּוּ אִם הַבַּעַל אֵינוֹ תּוֹבֵעַ מִדְּרָבָנָן. דְּהָלָא מִן הַתּוֹרָה נִשְׁבָּעִין וְנִפְטָרִין מִלְּשַׁלֵּם, וְגַם הָלָא מִן הַתּוֹרָה אֵין נִשְׁבָּעִין עַל שְׁעִבּוּד קַרְקָעוֹת. וְכָן אִשָּׁה שֶׁבָּאָה לְפָרֵעַ מִנְּכָסֵי יְתוֹמִים, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה, **וּמִנְּכָסִים מִשְׁעֻבָּדִים** שֶׁמְּכָרָן הַבַּעַל לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה, **וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה**. כֵּיוָן שֶׁבְּיַת דִּין בְּמִקּוֹם הַבַּעַל טָעֲנִינָן לָהּ, שֶׁאֵלּוּ הָיָה הַבַּעַל נִתְבַּע הָיָה דּוֹרֵשׁ שֶׁתְּשַׁבְּעֵנָּה, דְּמִצְוָה לְפִדְיוֹן פֹּה לָאֵלֶם, וְכָל אֵלּוּ הַשְּׁבוּעוֹת לֹבַד מִנְּכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים. פְּטוּרָה, אִם בַּעְלָהּ כָּתַב לָהּ נְדָר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי עָלֶיךָ (רא"ש). וּמִפְּרֹשׁ הַתִּנָּא כָּל הַשְּׁטָרוֹת בְּמִשְׁנָה הַסּוֹדֶרֶת **ח)** הַמּוּפְנֶמֶת בְּכְתֻבָּה: **כֵּיצַד, אִם הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי כָּל כְּתֻבָּתִךְ, וְהִיא אוֹמֶרֶת לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי אֶלָּא מֶנֶה, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עַד אֶחָד מֵעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה, כֵּיצַד, הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי כְּתֻבָּתִךְ, וְהִיא אוֹמֶרֶת לָהּ הִתְקַבַּלְתִּי, וְעֵד אֶחָד מֵעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנָכְסִים מִשְׁעֻבָּדִים כֵּיצַד, מֵת וְהִנִּיחַ נְכָסִין לְיָתוֹמִים, וְהִיא שֶׁבְּעָרָעָה מִנְּכָסֵי יְתוֹמִים, לֹא תִּפְרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי כֵּיצַד, הָלַךְ לוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וְהִיא שֶׁבְּעָרָעָה שֶׁלֹּא בְּפָנֵי, אֵינָהּ שֶׁבְּעָרָעָה אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, כָּל זְמַן שֶׁהִיא תּוֹבַעַת מִנְּכָסִים הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם אֵינָהּ תּוֹבַעַת בְּכְתֻבָּתָהּ, אֵין הַיּוֹרְשִׁין מִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: הוֹצִיאָה גֹּז וְאֵין עִמּוֹ גּוּבָה, גּוּבָה וְאֵין בְּכְתֻבָּתָהּ. כְּתֻבָּה וְאֵין עִמָּהּ גּוּבָה, הִיא אוֹמֶרֶת אָבַד גִּטֵּי וְהוּא אוֹמֵר אָבַד שְׁטָרֵי, וְכֵן בַּעַל חוֹב שֶׁהוֹצִיא שְׁטָרוֹ וְאֵין עִמּוֹ גּוּבָה אֶלָּא שֶׁלֹּא כְּפָרוּעַ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, מִן הַסַּכָּנָה וְאֵילָךְ, אִשָּׁה גּוֹבָה בְּכְתֻבָּתָהּ שֶׁלֹּא בְּגֵט, וּבַעַל חוֹב גּוֹבֶה שֶׁלֹּא בְּפִרְוּבּוּל. שְׁנֵי גִּטִּין וּשְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת, גּוֹבָה שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת. שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת וְגֵט אֶחָד, אוֹ כְּתֻבָּה וּשְׁנֵי גִּטִּין אוֹ כְּתֻבָּה וְגֵט וּמִיתָה, אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא כְּתֻבָּה אַחַת, שֶׁהַמְּגֻרֶשֶׁת אֶת אִשְׁתּוֹ וְהַחֲזִירָהּ, עַל מִנַּת שֶׁכְּתֻבָּה הָרִאשׁוֹנָה מֻחֲזֶרֶת. קָטָן שֶׁהִשִּׂיאוּ אָבִיו וְהִגְדִּיל **כְּתֻבָּתָהּ** שֶׁכְּתַב לָהּ אָבִיו כְּשֶׁהוּא קָטָן **קַיֶּמֶת. שֶׁעַל מִנַּת כֵּן קַיֶּמֶת** וְגַם **מִנַּת שֶׁלֹּא כֵּן קַיֶּמֶת**. וְאֵינָהּ גּוֹבָה מִן הַלְּקוֹחוֹת רַק מֵה שֶׁמֵּכֵר לְאַחַר שֶׁנִּתְגַּיֵּר הַגֵּר, דְּאִז נִתְחַיְּבוּ (וּבְעִנְיָן תּוֹסְפוֹת כְּתֻבָה. עֵין בְּחוּי"ם).

פְּרַק יא **א)** מִי שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת, הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לַשֵּׁנִיָּה, לִגְבּוֹת כְּתֻבָּתָהּ, וְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה אֵם מִתָּה אַחַר שֶׁמֵּת בַּעְלָהּ, וְלֹא הַסְפִּיקָה לִגְבּוֹת כְּתֻבָּתָהּ, יוֹרְשֵׁיהָ **קוֹדְמִין לְיוֹרְשֵׁי שְׁנִיָּה**, וְדַוְקָא מֵנָה וּמֵאתַיִם וּגוֹבֶה, אֲבָל לְמַטָּה מִנָּה וּמֵאתַיִם אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא לְפִי עֵדוּת מִתִּיבָתָהּ שֶׁלֹּא קִבְּלָה כְּתֻבָּתָהּ. **נָשָׂא אֶת הָרִאשׁוֹנָה וָמֵתָה, וְאַחַר כָּךְ נָשָׂא שְׁנִיָּה וָמֵת הוּא, שְׁנִיָּה וְיוֹרְשֵׁיהָ** שֶׁבָּאִים מִטְּעַם כְּתֻבָּתָהּ כְּשֶׁנִּשְׁבְּעָה גַּם לְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבָּאִים מִטְּעַם כְּתֻבַּת בְּנֵין דִּכְרִין יְרֵשָׁה, וּכְתֻבָּתָהּ הָוָה כְּמוֹ בַּעַל חוֹב, שֶׁהוּא קוֹדֵם לַיּוֹרְשִׁין. **ב)** מִי שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וּכְתֻבָּת אַחַת עֲלֵיהֶן, הֵלְכָּן תִּשְׁבַּע לַה' אֱלֹהֶיךָ, **וּיתוּמִים** שֶׁל כְּתֻבָּה הַגְּדוֹלָה **מִבַּקְּשִׁים כְּתֻבַּת אִמָּן** כְּדִין בְּנֵין דִּכְרִין, **וְאֵין שָׁם אֶלָּא כְּתֻבּוֹת, חוֹלְקִין בְּשָׁוֶה**. הָיָה שָׁם מוֹתַר דָּיְנֵר, אֶלָּא נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן וְאֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן

וְאֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן, וּיְרֵשָׁה מִתְקַיֶּמֶת בְּמוֹתַר דָּיְנֵר. אִם **אָמְרוּ יְתוֹמִים** בְּנֵי הָאִשָּׁה שֶׁקִּבְּלָה מַרְבָּה. הֲרֵי **אֲנַחְנוּ מְעֻלִּים עַל נִכְסֵי אֲבִינוּ**, וְנִחְשַׁב אוֹתָהּ כְּאִלּוּ הִיא שֶׁזָּה **יָתֵר דָּיְנֵר, כְּדֵי שֶׁיִּטּוֹלוּ כְּתֻבַּת אִמָּן**, אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶן, דְּהָלָא עַל יְדֵי זֶה מַחֲיִבִי לְיוֹרְשִׁים אֲחֵרִים. אֶלָּא **שֶׁמִּין אֶת הַנִּכְסִים בֵּית דִּין**, וְאִם אֵינוֹ יוֹתֵר מֵהַכְּתֻבָּה. **ג)** הָיוּ **שָׁם נְכָסִים** כְּתֻבַּת אִמָּם. כְּגוֹן שֶׁהָיוּ לוֹ בַּעֲלֵי חוֹב, **אוֹ** עִסְקָא בְּיַד אֲחֵרִים, **אֵינוּ** נֶחְשָׁב **בִּכְמוּחָזָק**, אֵינוּ נֶחְשָׁבִים כְּאִלּוּ הֵן בְּיָדָן, וְאֵין כָּאן מוֹתַר דָּיְנֵר. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֲפִלּוּ יֵשׁ שָׁם נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם חֲזָרִיּוּת**, דְּהָיְנוּ מִטַּלְטְלִין אֵינוּ **כְּלוּם**, דְּאֵין גּוֹבִין כְּתֻבַּת בְּנֵין דִּכְרִין מִמְּטַלְטְלִין, **וְעוֹד שֶׁיִּהְיוּ שָׁם נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חֲזָרִיּוּת** דְּהָיְנוּ קַרְקָעוֹת **יוֹתֵר עַל שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת. דָּיְנֵר. ד)** מִי **שֶׁהָיָה נְשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת, הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ** שֶׁל אַחַת **מָנֶה וּשְׁתֵּי מָאוֹת וְשֶׁל אַחַת מָנֶה וּשְׁתֵּי מָאוֹת וְשֶׁל אַחַת מָנֶה, וְאֵין שָׁם אֶלָּא מָנֶה**, וּשְׁלֻשָׁתָן נִתְחַמְּשוּ בְּיוֹם אֶחָד, אוֹ **שֶׁלֹּא הִנִּיחַ מַטַּלְטְלִין, וְתָקְסוּ** אוֹתָן מַחֲיָיִם, הֲרֵי כָּל אַחַת מֵהֶן **מְחֻזֶּקֶת בְּמָנֶה שֶׁהִשְׁאִיר, לָכֵן חוֹלְקוֹת בְּשָׁוֶה. הָיוּ שָׁם מָאתַיִם**, הֲרֵי בְּמָנֶה רִאשׁוֹן כֻּלָּן מְחֻזָּקוֹת בּוֹ, וּבְמָנֶה שֵׁנִי רַק שְׁתֵּי נָשִׁים, וּבְעֵבֶל מָנֶה אֵין לָהּ שֶׁעְבּוּד. **שֶׁל מָנֶה נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים**. וּמִפְּרֹשׁ בְּגֵמָרָא לְבַעֲלֵי מָנֶה: דְּשֶׁאִמְרָה בְּעֵבֶל מָאתַיִם לְבַעֲלֵי מָנֶה: דְּהָיוּ בַּעֲלֵי מָאתַיִם לְבַעֲלֵי מָנֶה. דְּהָיוּ דְּבָרִים אֵין לִי עִמָּךְ בְּמָנֶה הַמְשֻׁעְבָּדֶת לָךְ, וְלֹא נִתְּנָה לָהּ חֶלְקָהּ, רַק שֶׁלָּקְחָה עַצְמָהּ וְנִשְׁבְּעָה דְּבָרִים עִמָּהּ (וּתוֹסְפוֹת). כְּתִבוּ שֶׁלֹּא אִתְפְּרֵשׁ שֶׁנִּמְנוּ דְּוָקָא מֻלְּתָא, דְּאִיכָּא אִתְפְּרֵשׁ שֶׁתְּסַלֵּק עַצְמָהּ מִדִּין דְּדָרִים וְלֹא תִּפְסִיד חֶלְקָהּ). **שֶׁל מָאתַיִם וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת נוֹטֶלֶת כָּל אַחַת שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה דִּינָרִין שֶׁל זָהָב.** דְּהָיְינוּ ע"ח דִּינָרִי כֶּסֶף. שֶׁכָּל אַחַת נוֹטֶלֶת ד"ח דִּינָרִי כֶּסֶף. **הָיוּ שָׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת**, וְאַמְרָה בְּעֵבֶל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת לְבַעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם, דִּין וְדָרִים אֵין לִי בְּמָנֶה רִאשׁוֹן, **שֶׁל מָנֶה נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים**, **וְשֶׁל מָאתַיִם** נוֹטֶלֶת **מָנֶה**. דְּבְמָנֶה רִאשׁוֹן חוֹלְקוֹת בַּעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם, **וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת** נוֹטֶלֶת בַּעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת, **וְשֶׁל שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה** דִּינָרִין **שֶׁל זָהָב**, **וְזָהָב** ד"ח דִּינָרִי כֶּסֶף. **הָיוּ שָׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת**, וְאַמְרָה בְּעֵבֶל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת לְבַעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם, דִּין וְדָרִים אֵין לִי בְּמָנֶה רִאשׁוֹן, **שֶׁל מָנֶה נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים**, **וְשֶׁל מָאתַיִם** נוֹטֶלֶת **מָנֶה**. דְּבְמָנֶה רִאשׁוֹן חוֹלְקוֹת בַּעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת, **וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת** נוֹטֶלֶת בַּעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת, **וְשֶׁל שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה** דִּינָרִין **שֶׁל זָהָב**. וְכָן בַּעַל חוֹב. וְכָן בַּעַל חוֹב שֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, וְאִם אֵינוֹ יוֹתֵר כֶּסֶף. **הָיוּ שָׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת**, וְאָמְרָה בְּעֵבֶל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת לְבַעֲלֵי מָנֶה וּמָאתַיִם, דִּין וְדָ